

Cari Açığın En Büyük Kaynağı Petrokimya:

2016 yılında 56 milyar dolar dış ticaret açığı verdik, dış ticaret açığının 20 milyar doları kimya sanayinden kaynaklanıyor. Bu açığın %60'ı petrokimyasal ürünler.

Petrokimyasal ürün kullanan başta plastik olmak üzere tüm kimya sanayimiz hammadde olarak ithalata bağımlı hale gelmiştir.

2016 yılında Polietilen türleri (AYPE, YYPE, Lineer AYPE) için 2,3 milyar dolar; Polipropilen türleri (Homopolimer, kopolimer) için 2,3 milyar dolar; Polistiren türleri için 695 milyon dolar; PVC türleri için 705 milyon dolarlık ithalat yapılmıştır. Plastik hammaddeler konusunda ortalama % 80 oranında dışa bağımlıyız.

Örneğin, geçen yıl Polietilen Hammadde üretimi yaklaşık 360.000-Ton seviyesinde gerçekleşirken, bunun % 20'lere varan kısmı da ihrac edilmektedir. Tüketim, 2 Milyon KG civarındadır. Üretiminin talebi karşılama oranı 2016 yılı için %15 seviyesindedir. Bir başka ürün olan PS- GPPS ve HIPS' DE 2011 yılında 300.000- ton civarında olan tüketim, 2016 yılında 600.000 ton'a çıkmıştır. Bu rakamın ancak % 10'u yerli olarak üretilebilmektedir. 2020 yılında, diğer pentan' lı polistren çeşitlerini de ilave edersek 1.000.000 Ton'un üzerinde bir söz konusu olacaktır.

Türkiye, Çin ve Hindistan'dan sonra en fazla plastik hammaddesi ithal edilen ülke durumundadır. Bu ülkelerde bile yurt içi üretimin tüketimi karşılama oranı %50 nin üzerindedir. Bu yönüyle Türkiye yurt içi ihtiyacını yurt içi üretimle karşılama oranı en düşük olan dünyanın tek ülkesidir.

Neticede, Petro kimyasal hammaddelerde genel olarak yurt içi üretimin talebi karşılama oranı %20' lerin altına gerilemiştir. Yeni yatırımlar yapılmadığı durumda artan iç talep nedeni ile giderek daha da küçülecek Türkiye bu sektörde üretimden çekilmek zorunda kalacaktır. Sonuçta çoğunluğu KOBİ statüsünde olan sanayicimiz mağdur olacaktır.

Türkiye yurt dışı üreticiler için spot bir pazardır. Yurt dışı piyasalarda fiyatların yükselme dönemlerinde, Türkiye'ye mal vermemektedirler, ürünler genel olarak fiyatları yüksek pazarlara yönelmektedir. Fiyatların düşme dönemlerinde ise ellerindeki yüksek maliyetli malları Türkiye'ye daha düşük fiyatlardan damp etmektedirler.

Sanayi de maliyetlerin neredeyse %75'ni hammadde maliyeti oluşturmaktadır. Hammadde fiyatlarının çok dalgalı olduğu bir ortamda ithalata bağımlı olmak fiyat, kur ve teslimat konusunda risk artırıyor. Bu nedenle sanayici olması gerekenden daha fazla stok (maliyeti) ile çalışmak zorunda kalıyor. Yurtiçi üretimin var olması tedarik güvenliği sağlayarak bu riskleri minimize ediyor.

Son zamanlarda hükümetin açıkladığı proje bazlı yatırım destekleri, Üretim Reform paketi, Stratejik yatırımlara teşvik gibi önlemler, petrokimya gibi stratejik nitelikteki yeni yatırımların önünü açmaktadır.

Unutulmamalıdır ki imalat sanayisine, üretime yatırım yapılmadan; cari açığı kapatmak mümkün değildir, istihdamı artırmak mümkün değildir, AR&GE ve Tasarımı geliştirmek mümkün değildir. İhracatı artırmak mümkün değildir, katma değerli ürünlere ve Sanayi 4,0'a geçmek mümkün değildir.

Bu anlamda, İmalat sanayisinin temel ana sanayilerinden biri olan Petrokimya sanayisine yapılacak yatırımlar da bu yönüyle hayati öneme sahiptir.

Bildiğiniz üzere de Petrokimya sanayisinin merkezi de İzmir'dir. Petkim, İzmir Aliğa'da 1985 yılından beri üretim yapmaktadır. Hem ülkemizin hem de bölgemizin göz bebeği durumundadır. Özellikle son zamanlarda oluşan fırsatlarla, Petkim kapasitesini arttıracak yeni yatırımlar ile, Polistren gibi üretim yapmadığı plastik

hammadde üretimine yönelmek zorundadır. Aslında bu zorunluluk bir mecburiyettir de. Zira Petkim özelleştirme ihalesi sözleşmesinde, ülkenin petrokimya hammadde ihtiyacını karşılamaya yönelik yatırım yapma taahhütleri de bulunmaktadır. Petkim'in 50 yılı aşan üretim tecrübesi ile plastik hammaddeler üretimini gerçekleştirebilecek, yeni yatırım potansiyeline sahip olduğuna inanıyorum. Tabi ki sadece Petkim'den değil, ülkemizin büyük yatırımcılarını da petrokimya sektöründe oluşan yeni fırsatları dikkatle incelemelerini ve bu sektöre yatırım yapmaya davet ediyorum.

Ancak, petrokimya yatırımları, teknoloji yoğun yatırımlar olduğu kadar, sermaye yoğun yatırımlardır. Bu yatırımları tüm dünyada devlet desteği ve garantisi olmadan gerçekleştirmek mümkün değildir. Bu anlamda devletimizin bu konuya özel olarak eğilmesi gerekmektedir.

Değerli Arkadaşlar, yukarıda sıraladıklarım Petrokimya sektörüne yatırım yapmak için uzun bir aradan sonra ilk defa bütün reel koşulların oluştuğunu gösteriyor. Tüm sanayi sektörlerine girdi sağlayan Petrokimya sektörüne yeni bir yatırım Türkiye'yi dünya liginde etkin bir oyuncu yapacaktır. Zira bu sektörün;

- ♣ Petrokimya deneyimimiz, birikimimiz var,
- ♣ Ürün kalitemiz iyi,
- ♣ Krizlere dayanma açısından sektörün esnek olması,
- ♣ Dinamik, hızlı karar alabilen, proaktif bir işletme yapısına sahip olması,
- ♣ KOBİ'lerinin rekabetçi olması,
- ♣ Türkiye'de makine parkının göreceli olarak henüz yeni olması ve güçlü bir makine sanayi,
- ♣ Hammaddeye olan talebin fazla olması,
- ♣ Geri dönüşüm sektörünün gelişmesi,
- ♣ Etkin bir Mesleki örgütlenmelere sahip olması gibi güçlü yanları bulunmaktadır.

Mutlaka, oto yollara, köprülere, tünellere ihtiyacımız vardır. Ancak, bizim bunlardan da önce üretimi artıracak temel sektörlerde hammadde üretecek fabrikalara ihtiyacımız var. Bunların başında da Petrokimya gelmektedir.

Petro kimyaya yatırım yapmak için, illaki petrol zengini olmak gerekmiyor. Öyle olsa idi, topraklarında 1 galon bile petrol çıkmayan Güney Kore dünyanın en büyük petrokimya üreticilerinden birisi olamazdı. Önemli olan bu vizyona ve stratejiye sahip olmak ve uzun verimli politikalar üreterek, ülkemizi hammadde üretimleri konusunda üs haline getirecek ön görüye sahip olmaktır.